

DIAGONALITZACIÓ

Un $f: E \rightarrow E$ endomorfisme és diagonalitzable si existeix alguna base $B \in E$ t q $M_B(f)$ diagonal.

Obs: Suponem que $M_B(f)$ no és diagonal, però sabem que l'endomorfisme f diagonalitza en una altra base B' . Llevem $D = P \begin{pmatrix} B' \\ B \end{pmatrix}^{-1} \cdot M_B(f) \cdot P \begin{pmatrix} B' \\ B \end{pmatrix}$ és diagonal. $D^K = \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix}^K = \begin{pmatrix} \lambda^K & 0 \\ 0 & \lambda^K \end{pmatrix}$

"Ser diagonalitzable" $\equiv$ Existeix P invertible t q $P^{-1} M_B(f) P$ sigui diagonal.

Vectors propis i Valors propis

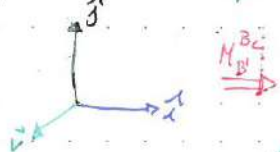
Vectors propis: $v \in E$ amb $v \neq 0_E$ t q $\exists \alpha \in \mathbb{K}$ $f(v) = \alpha \cdot v$ "veps"

Valors propis: $\lambda \in \mathbb{K}$ t q $f(v) = \lambda v$ "vaps"

" v és un vector propi de valor propi λ "

L'endomorfisme f diagonalitza $\Leftrightarrow \exists$ alguna base formada per $VEC. PRO (VEP)$ el valor propi i $\vec{v}$ és un vec. propi.

Els veps són els vectors que després d'aplicar una transf. lineal continuen en la "seua línia".
Han sigut escalats i ja.

Obs que $\vec{v}$ en E' podrà dir-se que és $2\vec{v}$ afirmant que 2 és el valor propi i $\vec{v}$ és un vec. propi.

$\vec{e}_1, \vec{e}_2$ no ho són.

Polinomi Característic de f

$$P_f(x) = \det(M_B^f - x \cdot I_n)$$

Mat. Identitat

Teorema

Els ^{vaps} valors propis f són les arrels del polinomi característic.

Multiplicitat algebraica d'un valor propi λ és multiplicitat de λ com a arrel.

$P_f(x)$ i es denota com m_λ . $P_f(x) = 0$ és eq. característica.

Això m'heu parlat si veuim la dim on treballem.

* 3 Blue 1 Brown

Els vectors propis són aquells que, després d'aplicar una transformació lineal, el vector resultat també s'hagués pogut aconseguir multiplicant el vector per un escalar determinat.

Així fa que podem dir que el vector serà "vvp" i l'escalar sigui el seu "vvp". $A \cdot \vec{m} = \lambda \cdot \vec{m}$

Podem pensar que " $A \vec{m}$ " és Mat * vec i que " λ " és $\lambda \cdot I_n$. $\vec{m} = \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} \vec{m}$

Lavors com que tenim a dues bandes multiplicacions de mat. podem fer $A \vec{m} - \lambda I \vec{m} = \vec{0} \Rightarrow$

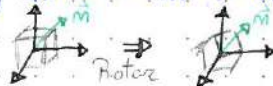
$\Rightarrow (A - \lambda I) \vec{m} = \vec{0}$ i p q això sigui cert hem de veure per quins valors $A - \lambda I = 0$.

Es per això que fem det i igualem a 0 per trobar-ho.

Obs 1: NO sempre una transformació té "veps". Per exemple rotar 90° en $\mathbb{R}^2$ $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$

Obs 2: Si estem en $\mathbb{R}^3$ hi tenim un cub amb una transf. on hi ha un $\vec{m}$ amb $\lambda = 1$ aquest

no es modifica i podem interpretar és l'eix de rotació.

Espais de vec. propis

Espai format pels vectors propis que tenen el mateix valor propi: $E_\lambda = \{ \vec{m} \in E : A\vec{m} = \lambda \vec{m} \}$

NOTA: També s'inclou el vector $\vec{0}$

► E_λ és un subespai vectorial de E

► $1 \leq \dim(E_\lambda) \leq m_\lambda$ on m_λ és la multiplicitat algebraica de λ : m° vegades λ és arrel $P_f(\lambda) = 0$
on $\dim(E_\lambda)$ és la multiplicitat geomètrica: m° vec. L.I. en l'espai E_λ .

Caracterització endomorfismen diagonalitzables

Signi $f: E \rightarrow E$ on $\dim(E) = n$:

f és diagonalitzable $\Leftrightarrow$ hi ha n valors propis i per cadascun $m_\lambda = \dim(E_\lambda)$

"Si f té n valors propis diferents $\Rightarrow f$ diagonalitzable"

El que significa és que si hi ha $\dim(E)$ valors propis, podem fer una B' base amb aquests. Això comporta avantatges de temps de càlcul donat que podem fer:

$[\vec{v}]_{B'} \Rightarrow [\vec{v}]_B$, $\{ \text{Operem } f \rightarrow [\vec{u}]_{B'} \Rightarrow [\vec{u}]_{B'} \}$ i com que $\{ \text{Operem } f \}$ és una matriu Diagonal, tenim propietats com $D^K = \begin{pmatrix} \lambda^K & 0 \\ 0 & \lambda^K \end{pmatrix}$ i això és molt més ràpid.

Nucli i Imatge

■ **Nucli:** Tots elements del espai E que van a parar a 0_F en F .

$\text{Ker}(f)$ és un subespai.

■ **Imatge:** Subespai de F que conté totes les imatges de E . $\text{Im}(f) = \{ \vec{v} \in F : v = f(\vec{u}) \text{ per algun } \vec{u} \in E \}$

Proposició

$\text{Ker}(f)$ i $\text{Im}(f)$ són subespais d' E i F , respectivament.

Càlcul efectiu del nucli i imatge

► Nucli

$$\text{Ker}(f) = \{ \vec{u} = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix}_B \in E \mid M_{B'}^B(f) \cdot \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}_{0_F} \}$$

► Imatge

Vec. de les columnes de la mat. associada

$$\text{Im}(f) = \{ f(b_1), \dots, f(b_m) \} = \left\langle \begin{pmatrix} | \\ | \\ | \end{pmatrix}, \dots, \begin{pmatrix} | \\ | \\ | \end{pmatrix} \right\rangle$$

Sabem que $b_1, \dots, b_m$ són base però les imatges $f(b_1), \dots, f(b_m)$ no tenen q. s. l. i. i. p. b. mateixa base. Hauríem hem de fer matriu i en columnes b per veure si és l. i. i. s. són base de $\text{Im}(f)$.

Teorema

$$\dim(E) = \dim(\text{Ker}(f)) + \dim(\text{Im}(f))$$

// $\text{rang}(M_{B'}^B(f))$ ∇ Això és molt impo.

Les f bijectives s'anomenen isomorfismes.

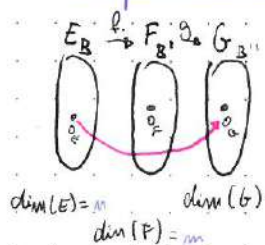
$$f \text{ injectiva} \Leftrightarrow \text{Ker}(f) = \{ 0_E \} \Leftrightarrow \text{rang}(M) = \dim(E)$$

$$f \text{ exhaustiva} \Leftrightarrow \dim(\text{Im}(f)) = \dim(F) \Leftrightarrow \text{rang}(M) = \dim(F)$$

$$f \text{ és un isomorf} \Leftrightarrow \text{rang}(M) = \dim(E) = \dim(F)$$

$$\text{Si } \dim(E) = \dim(F) \Rightarrow f \text{ isomorfisme} \Leftrightarrow f \text{ inj} \Leftrightarrow f \text{ exh.}$$

Composició d'aplicacions lineals

$g \circ f(u) = g(f(u))$ és apl. lineal $E \rightarrow G$. També compleixen prop. d'aplicacions.

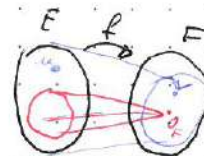
$$g \circ f(u) + g \circ f(v) = g \circ f(u+v)$$

$$g \circ f(u) \lambda = g \circ f(\lambda u) \text{ on } \lambda \in \mathbb{K}$$

$$M_{B''}^{B'''}(g \circ f) = M_{B''}^{B'''}(g) \cdot M_{B'}^B(f)$$

• Si $f: E \rightarrow E$ isomorf $\Rightarrow f^{-1}: F \rightarrow E$ també ho és.

$$M_B^{B'}(f^{-1}) = (M_{B'}^B(f))^{-1}$$

En realitat és tot F p. f exhaustiva.

$$\text{Ker}(f) = \{ \vec{u} \in E : f(\vec{u}) = 0_F \}$$

Canvi de Base

$$\begin{array}{ccc} E_B & \xrightarrow{f} & F_{B'} \\ \uparrow I_E & & \downarrow I_F \\ E_B & \xrightarrow{M_{B'}^B(f)} & F_{B'} \end{array}$$

$$f = I_F \circ f \circ I_E$$

$$M_{B'}^{B'}(f) = P_{B'}^{B'} M_{B'}^B(f) P_B^{B'}$$